

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

IV. ÚS 170/04-12

Ústavný súd Slovenskej republiky na neverejnom zasadnutí senátu 19. mája 2004 predbežne prerokoval sťažnosť Slovenského plynárenského priemyslu, a. s., so sídlom B., zastúpenej advokátom Mgr. M. H., Ž., ktorou namietala porušenie jej základného práva podľa čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky a práva na prejednanie jej záležitosti v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd postupom Okresného súdu Ružomberok v konaní vedenom pod sp. zn. 1 Cb 11/02, za účasti Okresného súdu Ružomberok, a takto

r o z h o d o l :

Sťažnosť Slovenského plynárenského priemyslu, a. s., o d m i e t a pre neprípustnosť.

O d ô v o d n e n i e :

I.

Ústavnému súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) bola 5. apríla 2004 doručená sťažnosť Slovenského plynárenského priemyslu, a. s., so sídlom B. (ďalej len „sťažovateľka“), ktorou namietala porušenie jej základného práva podľa čl. 48 ods. 2

Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) a práva na prejednanie jej záležitosti v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dohovor“) postupom Okresného súdu Ružomberok (ďalej len „okresný súd“) v konaní vedenom pod sp. zn. 1 Cb 11/02.

Z obsahu sťažnosti vyplynulo, že sťažovateľka podala 25. februára 2002 okresnému súdu návrh na začatie konania proti Slovenskej paroplynovej spoločnosti, a. s., R., ktorým sa domáhala zaplatenia sumy 37 661 688,29 Sk. Už na prvom pojednávaní v právnej veci sťažovateľky konanom 17. apríla 2002 okresný súd rozhodol rozsudkom, ktorým návrh sťažovateľky zamietol a zaviazal ju na náhradu trov konania.

Sťažovateľka uviedla, že do podania sťažnosti ústavnému súdu jej nebolo doručené písomné vyhotovenie rozsudku, aj keď od jeho vyhlásenia uplynuli už takmer dva roky. V súvislosti s tým poukazuje na § 158 ods. 3 Občianskeho súdneho poriadku, podľa ktorého je sudca povinný odoslať rovnopis písomného vyhotovenia rozsudku do tridsiatich dní odo dňa jeho vyhlásenia. V prípade, že predseda okresného súdu nerozhodol zo závažných dôvodov o predĺžení tejto lehoty na 60 dní, malo jej byť písomné vyhotovenie rozsudku odoslané najneskôr do 17. mája 2002.

Sťažovateľka sa zmieňuje o tom, že 25. marca 2004 zistovala telefonicky dôvody, pre ktoré sudca nesplnil svoju povinnosť, avšak neboli jej oznámené žiadne závažné prekážky, ktoré by bránili sudcovi zaslať jej písomné vyhotovenie rozsudku.

V nadväznosti na to zastáva sťažovateľka názor, že v danom prípade *„Účel tohto súdneho konania naplnený nebol a neistota medzi účastníkmi konania pretrváva zbytočne ďalej viac ako 22 mesiacov“*. Zároveň tvrdí, že zbytočnými priet'ahmi v tomto konaní jej je spôsobovaná nemajetková ujmy spočívajúca v tom, že nemôže svoje práva na zaplatenie žalovanej sumy uplatňovať v rámci odvolacieho konania a dosiahnuť tak prípadne zmenu rozhodnutia vo svoj prospech, na čom má osobitný záujem. Pretrvávajúca neistota ovplyvňuje podľa sťažovateľky aj obchodné vzťahy s odporcom a neprispieva k jej dobrému menu, keďže odporca popiera legitimitu zvyšovania cien plynu sťažovateľkou,

ktorá má snahu v obchodných kruhoch presvedčiť o správnosti svojho konania aj na podklade právoplatného rozhodnutia súdu, ktoré požíva vážnosť a autoritu.

Vzhľadom na uvedené sťažovateľka navrhuje, aby ústavný súd vydal tento nález:

„1. Základné právo Slovenského plynárenského priemyslu, a. s., B. podľa čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky a podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd postupom Okresného súdu v Ružomberku v konaní vedenom pod sp. zn. 1 Cb 11/02 porušené bolo.

2. Okresnému súdu Ružomberok sa prikazuje, aby v konaní vedenom pod sp. zn. 1 Cb 11/02 konal bez zbytočných prieťahov.

3. Slovenskému plynárenskému priemyslu, a. s., B. priznáva primerané finančné zadosťučinenie vo výške 300 000 Sk (slovom: tristisíc slovenských korún), ktoré je Okresný súd Ružomberok povinný zaplatiť sťažovateľovi do dvoch mesiacov od právoplatnosti tohto rozhodnutia.“

Zároveň žiada priznať aj úhradu trov konania za dva úkony právnej služby v celkovej výške 9 340 Sk.

II.

Ústavný súd rozhoduje podľa čl. 127 ods. 1 ústavy o sťažnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb, ak namietajú porušenie svojich základných práv alebo slobôd, alebo ľudských práv a základných slobôd vyplývajúcich z medzinárodnej zmluvy, ktorú Slovenská republika ratifikovala a bola vyhlásená spôsobom ustanoveným zákonom, ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný súd.

Podľa § 25 ods. 1 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 38/1993 Z. z. o organizácii Ústavného súdu Slovenskej republiky, o konaní pred ním a o postavení jeho sudcov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) ústavný súd

každý návrh prerokuje bez prítomnosti sťažovateľa a skúma, či dôvody uvedené v § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde nebránia jeho prijatiu na ďalšie konanie.

Podľa tohto ustanovenia návrhy, na ktorých prerokovanie nemá ústavný súd právomoc, návrhy, ktoré nemajú zákonom predpísané náležitosti, neprípustné návrhy, návrhy podané niekým zjavne neoprávneným, ako aj návrhy podané oneskorene môže ústavný súd na predbežnom prerokovaní odmietnuť uznesením bez ústneho pojednávania. Odmietnuť môže aj návrh, ktorý je zjavne neopodstatnený.

Podľa § 53 ods. 1 zákona o ústavnom súde sťažnosť podľa čl. 127 ústavy nie je prípustná, ak sťažovateľ nevyčerpal opravné prostriedky alebo iné právne prostriedky, ktoré mu zákon na ochranu jeho základných práv a slobôd účinne poskytuje a na ktorých použitie je sťažovateľ oprávnený podľa osobitných predpisov.

Ústavný súd v súlade s princípom subsidiarity svojej právomoci podľa citovaného ustanovenia zákona o ústavnom súde v danej veci skúmal, či sú splnené podmienky na konanie pred ním. V nadväznosti na to upozornil ústavný súd vo výzve z 20. apríla 2004 právneho zástupcu sťažovateľky na skutočnosť, že v prípadoch sťažností podľa čl. 127 ods. 1 ústavy, v ktorých je namietané porušenie základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietahov v konaní pred všeobecným súdom, ústavný súd v súlade so svojou doterajšou judikatúrou vyžaduje preukázanie využitia právneho prostriedku, na uplatnenie ktorého má sťažovateľ právo podľa § 17 ods. 1 zákona Slovenskej národnej rady č. 80/1992 Zb. o sídlach a obvodoch súdov Slovenskej republiky, štátnej správe súdov, vybavovaní sťažností a o voľbách prísediacich (zákon o štátnej správe súdov) v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o štátnej správe súdov“) v spojení s § 6 zákona č. 335/1991 Zb. o súdoch a sudcoch v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o súdoch a sudcoch“), a súčasne ho vyzval, aby mu predložil dôkaz o splnení predmetnej povinnosti, t. j. o podaní sťažnosti na prietahy v konaní predsedovi prvostupňového súdu.

Na uvedenú výzvu odpovedal právny zástupca sťažovateľky podaním doručeným ústavnému súdu 10. mája 2004, ktorým mu oznámil, že sťažovateľka predsedovi okresného súdu sťažnosť podľa zákona o štátnej správe súdov nepodala.

Ústavný súd už viackrát rozhodol (m. m. I. ÚS 34/98, I. ÚS 16/99, I. ÚS 21/99), že účelom práva účastníka konania pred všeobecným súdom podať sťažnosť na prietahy v konaní je poskytnutie príležitosti tomuto súdu, aby sám odstránil protiprávny stav zapríčinený porušením základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietahov. Preto ústavný súd o sťažnosti (predtým podnete), ktorou je namietané porušenie základného podľa čl. 48 ods. 2 ústavy a čl. 6 ods. 1 dohovoru, koná iba za predpokladu, ak sťažovateľ preukáže, že využil označené právne prostriedky podľa zákona o štátnej správe súdov v spojení so zákonom o súdoch a sudcoch, alebo ak sa preukáže, že sťažovateľ túto podmienku nesplnil z dôvodov hodných osobitného zreteľa (§ 53 ods. 2 zákona o ústavnom súde).

Podľa názoru ústavného súdu sa podanie sťažnosti na prietahy v konaní podľa § 17 ods. 1 zákona o štátnej správe súdov v spojení s § 6 zákona o súdoch a sudcoch naďalej, aj po nadobudnutí účinnosti nového čl. 127 ústavy, zásadne považuje za účinný prostriedok ochrany takých základných práv, ktoré súvisia so základným právom na súdnu ochranu, ako aj so základným právom na konanie bez zbytočných prietahov (napr. IV. ÚS 153/03). Účinnosť takého právneho prostriedku ochrany pred zbytočnými prietahmi v súdnom konaní potvrdzuje aj znenie zákona č. 385/2000 Z. z. o sudcoch a prísediacich a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov, ktorý vo viacerých ustanoveniach zdôrazňuje povinnosť sudcu konať bez zbytočných prietahov a ustanovuje za také prietahy aj disciplinárnu zodpovednosť [§ 2 ods. 2, § 30 ods. 4, § 52 ods. 1, § 116 ods. 1 písm. b) a § 118 ods. 1 citovaného zákona].

Keďže sťažovateľka nepreukázala ani netvrdila, že nepodala sťažnosť na prietahy v konaní z dôvodov hodných osobitného zreteľa, a existenciu takýchto dôvodov nemožno vyvodiť ani z obsahu sťažnosti (§ 53 ods. 2 zákona o ústavnom súde), ústavný súd opierajúc sa o svoju stabilnú judikatúru (napr. IV. ÚS 44/03, II. ÚS 7/04, II. ÚS 107/04) dospel

k záveru, že vzhľadom na okolnosti prípadu niet dôvodu predpokladať, že by využitie sťažnosti podľa § 17 a nasl. zákona o štátnej správe súdov neumožnilo účinnú ochranu základného práva sťažovateľky priznaného jej podľa čl. 48 ods. 2 ústavy, a preto podľa § 25 ods. 2 v spojení s § 53 ods. 1 zákona o ústavnom súde rozhodol tak, ako to je uvedené vo výroku tohto rozhodnutia.

Vzhľadom na odmietnutie sťažnosti v celom rozsahu bolo už bez právneho významu, aby ústavný súd rozhodoval o ďalších požiadavkách sťažovateľky.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 19. mája 2004